

Digital sårbehandling

FOR DEG SOM ER FASTLEGE

HENVISNINGSINFORMASJON - SÅR

Det er mange måter å dele inn sår i kategorier. F.eks. akutte og kroniske (>3 mnd). Men det sier ikke så mye om bakgrunnen for såret. For å behandle et sår så det gror så raskt som mulig, må vi kjenne til bakgrunn (sykdommer, medisiner, sosialt o.l.) og årsak til at såret oppstod. Det er derfor viktig at diagnose stilles av fastlege/institusjonslege raskt, for å sikre god såroppfølging, gjerne lokalt. Dersom det er tvil om diagnose, henvises ofte pasient til sårpoliklinikk.

Henvisningsinformasjon

Når pasient skal henvises til sårpoliklinikk, følg sjekklisten, så blir grunnlaget godt for prioritering av din pasient til poliklinisk time i Helseforetaket.

Generell info om såret

Kategorier	Beskrivelse
Om såret	Sårets plassering, utseende, størrelse, dybde. Oppstått tidspunkt, evt. mulig årsak. Bruk gjerne TIMES i beskrivelsen av såret: (PDF) Bruk verktøyet TIMES til å vurdere sår strukturert (researchgate.net)
Sykdommer	Hva feiler pas. i tillegg til sår.
Medisiner	+ evt. oppstartet antibiotikabehandling.
Resultat prøver/undersøkelser	blodprøver, sårsekret dyrkning for resistensbestemmelse, røntgen. Henvist til andre steder?
Pågående behandling	Hvilken type behandling er igangsatt? Bandasjetyper. Kompresjon? Medisin?
Hvem behandler såret?	Tjenestenivå, kontaktdata til kontaktperson
Sosialt	Enslig/bofelle, mobilitet o.l. Bosted? Evt. hvilket sykehjem/omsorgsbasis. Gjerne telefonnummer.
Spesielt for Bein/fotsår	Sirkulasjon. Palpabel fotpuls? BT målt å ankelnivå? Evt. måle ABI-index med/uten doppler. Ødemer? Åreknuter? Tidligere DVT? Ortopedisk sko/fotsenger fra tidligere? Kompresjonsbehandling/strømper?
Spesielt for Trykksår	Kategori 1-4? Er avlastende tiltak satt i gang? Fotavlasting, puter, madrasser, snuregime osv.

Digital sårbehandling

SÅRTYPER

Sårtype	Beskrivelse
Akutte sår	<ol style="list-style-type: none">1. Brannskade, klassifisert.2. Traume fall/slag (husk pas. bakgrunnssykdommer).3. Sårflenge/Skintears (overfladisk hudflenge hos pas. med tynn hud), (husk pas. bakgrunnssykdommer).4. Kutt/stikk5. Operasjonssår (evt. infeksjon).
Kroniske sår	<ol style="list-style-type: none">1. Arterielle.2. Venøse/stase.3. Blandingssår (venøs stase/arterielt).4. Diabetiske <u>fotsår</u> (nevropatiske og/eller iskemiske).5. Trykksår grad 1-4.6. IAD/Bleiedermititt (forveksles ofte med overfladiske trykksår).
Spesielle sår	<ol style="list-style-type: none">1. Nevropatisk uten diabetes (f.eks. vev alkoholmisbruk, nerveskade, nervesykdommer).2. Immunologiske sår (vaskulitter, pyoderma, medikamentreaksjon, giktsår m.m.).3. Maligne sår (kreft, metastaser).4. Stråleskadet hud.

Referanser (ANBEFALES)

Sårbehandlere anbefales å bruke disse informasjonssidene for mer informasjon om sårbehandling:

1. www.wounds.no; Her er det mye bra å lese og lære. Registrer dere og få nyheter på mail.
2. [BANDASJER OG SKYLLEMIDLER | wounds](#) ; Et av kapitlene som omhandler de forskjellige bandasje grupper og skyllemidler og dermed også mulige bytteprodukter.
3. www.nifs-saar.no: Vår (alle som holder på med sårbehandling) sin felles fagorganisasjon. Bli medlem og få billigere deltakelse på den årlige kongress. Få bladet Sår hjem i postkassen. Nyheter og linker m.m.
4. [Sår og sårbehandling fra Kompetansebroen](#)
5. [#Sår](#); Sår er sykepleiernes domene, men blir ofte forsømt. Her kan du lære av dem som virkelig kan det!
6. Leren, L: Doktorgradsavhandling; [USN Open Archive: A descriptive study of ulcer-related pain characteristics and management](#), 2021, Senter for helseteknologi, USN